

ÅTERIGEN

"DEN ANDRA FRONTEN"

Av Malcolm Lilliehöök

Den 12 maj vågade författaren i samband med en översikt över »krigs-lägets närmaste utveckling» framföra följande påstående:

»Den enda offensiv, varigenom axelmakterna kunna vinna kriget, torde vara mot Indien, ty lyckas denna operation, sönderbrytes å ena sidan hela de allierades försvarssystem och vinnes å andra sidan för axelmakterna gemensam tillgång till de rika råvarukällorna i Främre, Bortre och Nederländska Indien.»

I dag, fem månader senare, kommer från tyskt håll bekräftelsen på att detta var den jätteoperation axelmakterna avsågo att under sommaren inleda och efter hand genomföra. Att denna bekräftelse, författaren veterligt, icke förr än nu nått den svenska allmänheten, synes anmärkningsvärt. alldenstund, enligt en uppgift i D.N:s ledare »Mellanakten», 18.10, Wilhelmstrasse redan den 4 juli avslöjade målet för offensiven: »Egypten skulle inbjudas att inta sin plats i den europeiska folkfamiljen och hela Orienten skulle befrias från det brittiska väldet. Samtidigt erfor de utländska korrespondenterna ur initierade kretsar i Berlin »med all önskvärd tydlighet», att offensivens verkliga mål var Indiska Oceanen, vid dess stränder skulle de tyska och japanska stridskrafterna mötas. När axeln fick tillgång till Iraks och Irans olja och Indiens rikedom på gummi, bomull och många andra saker, skulle England ha definitivt förlorat blockadkriget.» (kurs. här.)

Efter att ha förutsagt detta vågade författaren i sin egen åsikt

vägsförbindelser som från densamma leda ned mot det kaukasiska operationsområdet. Att döma av de urusla kartor, som nu äro de enda som stå att uppbringa, skulle tyskarna sålunda disponera blott en enda genomgående järnväg västerifrån via Rostov söderut över Tichorjezk mot Novorossisk och Grosnyi. Hittills har den tyska kaukasusarmén kunnat underhållas ej blott med användning av denna järnvägsförbindelse utan även med hjälp av improviserade vägsförbindelser, framdragna över slättlandet väster och söder om Rostov. I och med att höst- och vinterregnen sätta in, måste dock dessa sistnämnda förbindelselinjer bli hart när oanvändbara, vilket skulle leda till att hela den tyska kaukasusarmén skulle för sitt underhåll komma att vara beroende av blott en enda järnväg.

Mänskligt att döma vore därmed dess öde beseglat, om den ej i tid kunde dragas tillbaka bakom Donlinjen.

Därmed skulle årets facit för tyskarna bliva ej ett stort steg framåt mot Indien utan ett betydande steg bakåt.

Säkerligen är det detta moment som mer än något annat förklarar den fantastiska envishet med vilken rysarna försvara Stalingrad.

Från tysk sida har visserligen på sistone — ehuru med en viss tvekan — hävdats, att även utan ett besittningstagande av Stalingrad resultatet av sommarens fälttåg i öster skulle kunna ur tysk synpunkt anses godtagbart. Genom att uteder Donlin-

Beträffande detta sistnämnda alternativ är emellertid att märka, att så länge tyskarna ej tillförsäkrat sig absolut herravälde både till sjöss och framför allt i luften över Medelhavet, de icke kunna insätta mer än relativt begränsade styrkor på den nordafrikanska krigsskådeplatsen. Redan insatsen där av 100,000 man i första linjen torde enligt nu tillgängliga uppgifter kräva minst 25 gånger flera man till säkerställande av dessas underhåll och av förbindelserna med hemorten. (Sammalunda kräves för varje fordon vid ökenfronten 10 andra bakom densamma!)

Under sådana förhållanden torde tyskarna knappast komma att till Afrika översända så stora styrkor, att detta skulle medföra ett väsentligt försvagande av deras möjligheter att avvärja en allierad invasion på den europeiska atlantkusten. Varav följer att även i detta fall ett sådant försök från de allierades sida förefaller föga troligt.

Och dock måste de allierade någon gång någonstans gå till anfall. Lämnas Tyskland definitivt fred, kan ingen veta vad det kan taga sig före. I besittning av de rika områden i östra Europa, som de redan äro i färd med att organisera, kunna tyskarna nästa sommar med förnyad kraft gå till anfall t. ex. österut. Under tiden har väl även den ryska armén kunnat i viss mån återhämta sig, men att märka är, att under hela vintern och långt fram på våren Rysslands viktigaste förbindelseled med västmakterna, den norr om Skandinavien till resp.

författaren i sin ovan återopade över-
siktelsen norsk Okkupationshistorie, 2014
sitt uttala den upplåtningen, att
axelmakterna måste insätta alla kraf-
ter på att uppnå detta mål innan ut-
gången av innevarande år. Vid även-
tyr att eljest de allierade skulle hinna
att så förstärka sitt motstånd, att hela
projektet ej längre skulle kunna ge-
nomföras, vilket enligt författarens
åsikt vore liktydigt att axelmakterna
måste förlora varje utsikt att vinna en
krigsavgörande seger.

Det stora spelets springande punkt
angavs vara *Rysslands motståndskraft*.
Kunde axelmakterna tvinga Ryss-
land till separatfred, kunde man vänta
sig att Turkiet ej skulle våga mot-
sätta sig deras krav på rätt till ge-
nommarsch och sedan den turkiska
bastionen i Mindre Asien en gång ka-
pitulerat öppnade sig stora möjlighe-
ter för en storstilad axelaktion från
Europa mot Indien på tre vägar: över
Kaukasus, Dardanellerna och Suez.

Men ännu i dag har Ryssland som
bekant icke givit upp striden och för
var dag som går måste tyskarna allt
tydligare känna sitt misslyckande och
särskilt faran av att ej ha kunnat er-
övra Stalingrad. Ty väl är att märka,
att om de ej lyckas att sätta sig i
besittning av just denna stad, de hel-
ler icke kunna förfoga över de järn-

jen och i nu innehavda ställningar
längre norrut inrätta sig till försvar
skulle man förhindra den ryska ar-
mén från varje framträngande väster-
ut. Och med ryggen fri skulle tys-
karna kunna med samlad kraft själva
efter vederbörlig andhämtning och
förberedelse kunna på nytt gå till an-
fall i någon annan riktning, mot Af-
rika eller måhända rent av mot Eng-
land.

I betraktande av den utomordent-
liga spänstighet med vilken den tyska
krigsmaskinen hittills reagerat, kan
en sådan utveckling heller icke anses
utesluten. Säkerligen har man på de
allierades sida också räknat därmed.
Eventualiteten av en ny tysk offensiv
söder- eller västerut har sålunda åbe-
ropats som skäl för en allierad pre-
ventivaktion i form av upprättandet
av »en andra front» t. ex. någonstans
på atlantkusten. Därvid har man sär-
skilt betonat vikten av att de allie-
rade komme i gång och finge fast fot
på den europeiska kontinenten, in-
nan tyskarna hunnit lösgöra allt för
starka krafter i Ryssland.

Men fråga är, om detta ur stor-
strategisk synpunkt är riktigt. Om
man utgår ifrån, att en tysk offensiv
mot England är tänkbar, vore det väl
i högsta grad oriktigt av de allierade
att söka föregripa densamma genom
att själva inlåta sig på något så även-
tyrligt som ett invasionsförsök mot
Frankrike, Belgien eller Holland. Det
för dem enda riktiga vore uppenbar-
ligen att med samlad kraft stå be-
redda på egen mark för att tillbakaslå
en fientlig invasion.

Visar det sig efter hand, att den
tyska stöten i stället riktas mot Af-
rika, blir läget måhända ett annat.
En allierad diversion mot atlantkus-
ten kan då tänkas bli påkallad i syfte
att avlasta trycket av det tyska an-
fallet i Afrika.

Skandinavien till resp.
Murmansk och Archangelsk, är utom-
ordentligt försvårat och delvis helt av-
stängd.

Risken att Ryssland skulle isolerat
nedkämpas kunna de allierade dock
lika litet taga nästa år som hittills.
Den mest effektiva — om ock mest
riskåbla — utvägen, som står dem till
buds att förhindra en sådan katastrof,
är givetvis att de själva rikta en av-
görande stöt mot den europeiska kon-
tinenten och detta helst på en sådan
punkt — eller sådana punkter — var-
ifrån trycket kan direkt göra sig gäl-
lande på axelns hjärtmuskel — Tysk-
land.

Detta betyder att »den andra fron-
ten» förr eller senare och antagligen
senast under försommaren nästa år
trots alla svårigheter blir en verklig-
het.

Att de därmed förenade riskerna
måste bli stora, erkännes allmänt.
Dock har på senaste tiden ett nytt
moment tillkommit, som i väsentlig
mån förbättrar de allierades möjlig-
heter att etablera en andra front på
den europeiska atlantkusten.

Att detta moment sammanhänger
med flygvapnets snabba utveckling och
att den andra frontens tillkomst i av-
görande grad blir ett luftstrategiskt
problem, kan ej innebära någon över-
raskning annat än för den som för-
blivit blind för det moderna krigets
allt tydligare framträdande tendens
att avgöras genom en kombination av
operationer i horisontal- och vertikal-
planet — med tyngdpunkten på det
senare.

Hittills har, som bekant, huvudar-
gumentet mot en allierad offensiv just
mot de ockuperade områdena vid
Atlanten varit, att tyskarna tack vare
sina utomordentliga strategiska för-
bindelselinjer skulle kunna möta den-
samma med överlägsna krafter — var-

Forts. på sid. sju.

marpersonal. Denna flygkår, dubbel så stor som den tyska eller engelska, synes inte heller komma att sakna flygplan. När president Roosevelt efter Pearl Harbour förklarade, att USA under 1942 skulle tillverka 60.000 flygplan, var det nog många som tvivlade på att produktionen skulle bli ens tillräckligt så stor. Det har också visat sig för enat med betydande svårigheter både att få nya flygplansfabriker färdigbyggda och i full produktion inom beräknad tid och att erhålla behövlig råmaterial. Å andra sidan ha redan arbetande flygplansfabriker i många fall lyckats nå långt bättre resultat än väntat. Behovet av skolplan har varit oerhört men är nu i stort sett flytt, och flygindustrin kan koncentrera sig på tillverkningen av krigsflygplan och transportflygplan. När flygindustrin griper sig an med nästa års tillverkningsprogram, 125.000 flygplan, är det sålunda huvudsakligen stora bombplan och transportmaskiner det är fråga om — flygplan som snabbt kunna föras till varje tänkbar krigsstridsplats.

USA:s krigsinsats under det närmaste året kommer alltså huvudsakligen att ske till sjöss och framför allt i luften. När de fartyg, som nu äro under byggnad, fullbordats, kommer USA:s flotta att vara "second none", om den inte under tiden drabbas av mycket stora förluster. Och även om inte nästa års nybyggnadsprogram för flygvapnet skulle nå upp till mer än 80 proc. av de 125.000 planen och en avsevärd del av dessa förbrukats eller gå till allierade, beräknas USA:s flygvapen likväl bli dubbelt så stort som någon annan makt.

Återigen "den andra fronten"

Forts. fr. sid. tre.

helst den än insattes. Så länge det enbart rör sig om ett invasionsförsök sjöledes torde detta argument alltså jämt böra tillerkännas avsevärd betydelse.

En helt annan strategisk bild föret däremot en kombinerad operation, genom vilken samtidigt stora styrkor kastas över både luftledes och sjöledes. Beträffande möjligheten härav är det av intresse att notera, att de allierade redan i dag synas vara i färd med att bygga så stora transportflygplan, att dessa utan ringaste svårighet kunna taga ombord 100 man med full utrustning.

Så som redan i ett annat sammanhang i denna tidning påpekats kan man från denna utgångspunkt brodera

vidare och sammanställa en totalbild av en samtidig dubbel invasion, den ena med stöd av flotta och flyg mot vissa hamnar, den andra, likaledes stödd av flyget, luftledes mot ett visst strategiskt betydelsefullt område längre in i t. ex. Frankrike eller Belgien.

I anseende till att det ur transportsynpunkt torde bli fullt möjligt att sålunda luftvägen med användande av såg 1,000 transportplan inom 24 timmar från England överföra 400,000 man till ett visst givet operationsområde beläget i ryggen på de tyska styrkor som ha till uppgift att avvärja ett anfall mot kusten, antager hela projektet om en andra front en mera verklighetsbetonad karaktär.

Å andra sidan är det uppenbart att hela detta projekt står och faller med de allierades möjligheter dels att för erforderlig tid tillkämpa sig lokalt luftherravälde över de områden som skulle beröras av den dubbla invasionen, dels att samla erforderligt far-tygs- och lufttonnage, bådaddera inklu-

derande även transport av tyngre krigsmateriel (stridsvagnar, artilleri m. m.).

Innan de allierade äro i stånd att säkerställa dessa grundförutsättningar kan givetvis ingen sådan dubbelinvasion komma till stånd. Vilket torde vara ett faktum att beakta, då man, som nu är fallet, man och man emellan spekulerar över när väl de allierade skola göra sitt länge förebådade försök att etablera en andra front.